

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatvs De Conscientia, De Peccatis, De Legibvs, De Fide, Spe,
Et Charitate

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

3 An bona donata sub conditione, & acquisita post delictum confiscationi
subiaceant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](#)

Item etiam omnium publicatione persequimur, & in Auth. Cesari, C. de hereticis, ibi, & omnes hereticos virtuose legitimique nomina censentur, perpetuo damnatus diffidamus, atque bannimus, censentes ut bona talia non possint, neque ad eos vterius reuertantur, ita ut filii contumaciam suam offendere possint, cum longe sit gravitas eam, quam tempore offendere maiestarem, quae ex hoc lanceat. II I. in cap. convergentes de hereticis, ex toto cunctata est. & in cap. excommunicis annos 1. §. damnati, ead sit, tamen differentia constituta, videlicet, si damnati laici sint, censentur cum bona, si clerici applicetur Ecclesiis, a quibus impedita recuperetur. Item Innocent. IV. & Alexand. I V. qui hoc in iure deceleratum in constitutionibus suis, quorum initium est, Ad exitum unda, statuerunt bona hereticorum in tres partes esse dividenda, & primam affirmarent deuenire debet in communione ciuitatis vel loci. Secundam in fauorem, & expeditionem officij inquisitionis dandam esse officiosos, qui tunc negotia ipsa peregerint. Tertiam ponendam in aliquo ruto loco, & distribuendam pro arbitrio dicentium, & inquisitorum in fauorem fidei, & hereticorum expurgationis, Postea Bonifac. VIII. in cap. cum secundum leges de hereticis in 6. non solum statuit bona hereticorum confidencia esse, & reliqui antecessores, sed ipso iure est certificata, ibi, confessionis, tamquam executionem non licet a principibus, & alii dominis temporalibus fieri, antequam per Episcopum loci, vel aliam personam Ecclesie apostolicas que sicut heretici potestat sententia super eodem crimine fuerit promulgata. Verum non ordinari intelligenter habere potest, quod exaudi ratione ab Inquisitoribus de bonis huiusmodi delibetur, Benedictus XI. extraquam, ex eo, de hereticis, intercomitis, directa Inquisitoribus Lombardie, statuit sollemni Communi Apostolice, vel alteri, qui vices Romanae Sedis habent, obligatos esse rationem reddere. At ne Inquisitores possint extenderent, & Ecclesias haec confunctionis pena dominarent, vetus Clemens V. in Clement. 2. de hereticis, ut bona Ecclesiarum ob delictum clericorum, etiam fisco Ecclesie applicentur. Ex quibus omnibus constat tam iure ciuilis, quam canonico hanc penam statutam esse.

Solidum aduerto in executione illius leges Ecclesiasticas spectandas esse, non ciuilis; quia crimen heresies nec Ecclesiasticum est, cap. inquisitionis, §. prohibemus, de hentic, in 6. Quando autem crimen ad Ecclesiasticum, tantum, quam clericis Ecclesiae legibus, & iurisdictio- nibus, liceat, de foro competente, ubi glossi, veritate, vacante imperio. Quod adeo vetum est, vt non possit Principes, & temporales domini contra voluntatem Ecclesie hanc confunctionis penam exequi, quia haec pena accessoria est delicto, vt scribit Geminus in cap. in secundum leges de hereticis, in 6. ac proinde illius executio ad quod pertinet delictum, deber periti, ex vulgaris principio, quod accessorium sequitur nam principialis, cap. accessorium, de regulis iuris, in 6. & in iudice Pegna 3. pars directior, quæ 109. comment. 158. col. 1. vers. nunc quid, & col. 15. vers. neque his & seqq.

P V N C T V M . II.

An omnia bona heretici cadant sub confictionem.

- 1 Afirmatim respondetur.
- 2 Bona in potestate heretici existentia, si illius non sunt, non confiscantur.
- 3 Debet tamen esse, nec sufficit sussisse, nisi in fraudem facta alienata sit.
- 4 Et quibus casibus fraus presumitur.

R Egula est ab omnibus Doctoribus recepta, omnia bona in tam mobilia, quam immobilia iuua & actiones, quae heretici propria sunt, cum delictum committi, ipso iure confiscatio Ratio est manifesta, quia in l. Manicheos, omnia bona sunt confiscanda, & sub signo illo invenientur nulla exceptio, & licet in cap. cum secundum legos, de hereticis, in 6. etiis haec pena confunctionis ipso iure imponitur, non sicut signum illud diffuttiuum, non obstat, quia sufficit si limitatione bonorum confiscacionem fieri, vt omnia bona intelligenter comprehensa salias effectum confisatio non habet, cum nulla efficit ratio, quare magis his, quam illis bonis applicetur confisatio, colliguntur ex lib. bonorum, si de iure significat, si ademptio, & de sententiam passis, & tractationes de catholicis, institut. tit. 9. num. 7. Valquez 1. 2. lib. 59. num. 3. Sanchez lib. 2. cap. 14. num. 2. Suarez disput. 1. lib. 5. num. 1. Bonacina disput. 3. de contract. punct. 1. libro de feudo, num. 2. & 3. & aliis.

Dixi confisio bona, quae sunt heretici, quia bona, que sunt alterius, etiam in potestate heretici reperiantur, in potest confunctionis non deuenient. Tum quia hoc regum

Ferd. de Castro Siam. Mor. Pars. 1.

non erat, alia innocentis punirentur, contra l. sanctimus, C. de paenit. tum quia in cap. cum secundum leges, & aliis relata semper dicitur bona hereticorum. Ergo si bona sunt hereticorum, fed Catholicorum, non debent confiscanda venire.

3 Duxi cum delictum committit, vt excluderem bona, quae heretici fuerunt, sed non sunt tempore delicti, eo quod illa a lealienauerit donatione simplici, aut contractu. Excipe nisi in fraudem facta fuerit, quia tunc nulla est donatio, nec venditio, sed omnino reuocatur a fiduci: vt ex omnium sententia testatur Farinacius in sua practica, quæ 164. num. 48. & 50. iudicio num. 26. & 27.

4 Quando autem haec fraus presumatur, bene declarat Farinacius supradict. quæ 1. num. 71. & à num. 96. & seqq. prius enim presumit fraus, si facta alienatione statim delictum committitur, nisi necessitas apparcat alienandi. Menochius lib. 3. præsumpt. 127. num. 17. Gomez tom. 3. variarum. cap. 14. num. 4. Farinacius de falsitate, & simulari quæ 164. num. 15. dubius tamen, quia Ioann. Faber in 9. item si quis in fraudem, num. 7. & 9. Institut. de actionibus, contrarium defendit variis rationibus. Secundo si sit donatio omnium bonorum, vel maioris illorum partis, Farinac. num. 122. & Maicard. de probat. conclus. 55. 8. num. 1. & Menoch. de præsumpt. lib. 3. præsumpt. 124. num. 7. & 8. Addit idem esse in donatione meliorum bonorum, sive magis pretiorum. Menoch. num. 9. Farinac. num. 126. Anton. Gomez tom. 3. variar. cap. 14. num. 4. Quod adeo verum est, vt etiam si donatio bonorum omnium facta sit interpellatio vicibus, & diversis personis, adhuc presumatur facta in fraudem, sicut Menochius num. 10. Gomez num. 21. Farinacius num. 11. Idem itris est de venditione omnium bonorum, non tam in venditione maioris illorum partis, de hac enim venditione facta non presumitur, cum facile honeste posset. sicut Gomez num. 4. Farinacius num. 124. & 130. Menochius num. 8. Neque etiam in venditione omnium bonorum presumenda est, facta sit iusto prezzo, vel parum minus palam, & absque villa occultatione. Gomez num. 18. Farinacius referens plutes, num. 133. Tertio presumitur fraus si facta est donatio, vel venditio coniuncte persone iure sanguinis, vel amicitia, & qua facile possit sicut donatum, vel venditum recuperare. Farinacius à num. 126. Menochius n. 23. & seqq. & alii.

P V N C T V M . III.

An bona donata sub conditione, & acquisita post delictum confictioni subiaceant.

- 1 Bona donata sub conditionem, cuius conditio purgatur posito, delicto, sub conditionem cadunt.
- 2 Sed quid dicendum de donatione ab aliis facta causa mortis. Sub distinctione respondetur, si à viro uxori, firma manet, fecis si alii facta sit.
- 3 Bona acquisita post delictum, & latam sententiam, non publicantur.
- 4 Acquisita intermedio tempore inter delictum, & sententiā plures censent publicari.
- 5 Probabilis censio oppositum.
- 6 Apponitur à Sanchez quedam limitatio.
- 7 Non approbarunt.
- 8 Satisfacti rationibus num. 4. adductis.

P Rima difficultas est, an sub bonis confiscatis comprehendantur bona, quae quis sub conditione donavit, quando conditio purgatur adueniente delicto? Communis sententia est comprehendendi, quia bona, quae sub conditione donatorum donantur sunt, dum conditio non purgatur; tempore autem conditionis, iam sunt facti ob heresim. Farinacius de heresi quæ 190. num. 12. Simanca de catholicis, institut. cap. 9. n. 9. & 10. Suarez de fide disp. 12. scđ. 5. n. 3. quæ doctrina extendit debet non solum ad donationem inter viuos, sed etiam causa mortis; si enim donator postea hereticus exireat, eius sit donata bona confiscatur, ac si nullam donationem fecisset, quia cum debet donatio effectum habere, iam donatione non est donanisis, sed facti.

2 Sed quid dicendum de donatione absoluta facta causa mortis, que reuocari potest? Distinguendum censco, si facta sit à viro uxori, firma manet commissio delicto, & bonis publicatis, ac si mors naturalis censuerit, neque in fiscum transfit, vt est expressa decisio, sed si mors, ff. de donationib. inter vir. & uxoris & lres uxoris. C. cod. 1. l. quis quis, & uxores. C. ad leg. Int. maiest. & nota Bald. in lib. excusorum, col. 9. vers. quare quidam C. de execut. rei iudic. Farinac. plures referens, quæ 25. n. 130. Anton. Gomez. leg. 40. Tauri. num. 91. col. 3. Molina Iesuita disput. 659. fine. Sanchez lib. 6. de matrimon. disput. 17. num. 5. & lib. 2. cap. 17. num. 15. vbi pluribus comprobatur. Dixi manete summa donationem respectu facti, non tamen respectu maritati: hic enim dum superferre est, potest etiam reuocari, ex l. sed si mors, ff. de donis inter vir. & uxoris.

D d

& ita

314 De poenis temp. hær. special. de confisc.

& tradunt Farinac. Sanch. & alij suprā. Ut autem hæc donatio vii facta vxori, respectu fisci firma maneat, ita ut sub sicutum res donatae cadere non possit, requirit traditionem Acolta cap. si pater, de testament. in 6. i. part. verbo legavit num. 6. Farinac. quæst. 25. num. 137. vbi testatur esse communem. Clarus in 5. donatio. quæst. 9. versic. 5. feias. autem Contrarium tamen defendit. Molina testuta tom. 2. disp. 288. §. dubium est. Sanchez lib. 6. disp. 11. num. 5. quia supradicta lex fœsi mors, hanc traditionem non requirit. Vtrumque est probabile. Verum si donatio non à viro uxori, sed ab uxore viro, vel à viro aliis facta sit morte ciuii donatio non confirmatur, sed omnino disoluatur, & res donata transit in sicutum. Ratio est, quia morte ciuii fitmati donationem causa mortis respectu fisci est speciale priuilegium uxoris, ut constat ex dicta l. res uxoris, C. de donationib. inter vir. & uxoris, ibi donatio maritalis ante tempus criminis, ac regius, collata in uxorem, quia pudicitia premio ceſſet, obſeruanda sit, tanquam si maritus eius natura non pene subducatur. sic Mol. Thesolog. tom. 2. disp. 289. §. disp. precedens. Sanchez lib. 6. de matrim. disp. 10. num. 5. fine. & disp. 17. num. 6. Farinac. plures refentes quæst. 25. num. 131. & quæst. 164. num. 17. Quid ex eo sufficienter constat quia ad hanc confitionem faciendam nihil aliud requiriatur, quam sententia declaratoria criminis.

3. Secunda difficultas est, an acquisitione post delictum commissum publicari? In qua re certum est non publicari, que post commissum delictum, & latram sententiam acquisiti, quia tunc eas fundamentum publicationis, quod est delictum: sic multis relatis docet Farinac de hæresi, q. 190. n. 25. & precipue quæst. 25. n. 138. Thom. Sanchez lib. 2. in Decalog. c. 14. m. 8. Sanchez. disp. 22. set. 5. n. 13. & explices dicto textus in eis felicitate de penitentia bonis quidquid posse acquiriri, non equitur sicutum l. eius qui s. i. de detractionib. ibi bona que tunc habent, tunc condonantur, publicabuntur & certa forma C. de iure fisci. ibi, parentib. hæredes existere eos legi non eportare nulla statio[n]e statutu[r] est. Neque obstat l. 2. C. de bonis damnatorum, vbi Alexand. Imperator dicit. Deportari neque earum quidem retin, quas post paenam interrogatae habuerint, hæredem habere possunt, sed ha[bi]tare possunt. Nam, ut recte explicat Cuic. obseru. l. 6. c. 33. & Fachin. 4. 9. controu. c. 5. non de qualibet delinquente cuius boni conficiantur, intelligi debent, sed de delinquente deportato, qui quia capite minus est, hæredem habere non potest.

4. Variant tamen Doctores, an acquisitione post delictum tempore, quo delictum commisisti, & de illo condemnatus fuisti, debebas confiscari? Affirmant publicari debere Azor. 2. 1. lib. 5. c. 7. q. 8. Valsquez. 1. 2. disp. 1. 69. cap. 1. nu. 8. Suarez. disp. 22. set. 1. num. 15. Julius Clarus lib. 5. receptas. §. fin. quæst. 78. n. 24. Ratio principia est, quia ita coniunctudo obtinetur, ut omnia bona que haber delinquens, dum eius delictum declaratur, publicantur: & in hæresi criminis hoc efficacius procedit, quia dum ad Ecclesiastam non redit, in hæresi sententia persequatur: facitque leius qui s. i. de testament. ibi, bona quoque, que tunc habuit, cum damnaretur, publicabuntur. attendit ergo ad condemnationem, & non solum ad delictum. Ex idem colligitur ex l. 10. tit. 9. lib. 5. recipitas. ibi, mandamus que se[n]tencia por[bi]les de ganancia todo lo multiplicado durante el matrimonio basique por [et] tal delicto los bienes de quelquier de ellos sean declarados por sententia. Ergo tempus sententia spectatur.

5. Nihilominus probabilis exstimo non publicari bona, que intermedio tempore inter delictum & sententiam sunt acquisita, sed solum ea, que tempore delicti committi habebas sic Matien, lib. 5. recop. tit. 4. leg. 3. gloſſa 7. num. 6. Sanchez plures refentes lib. 2. cap. 14. Barts. addition. ad Clarum, lib. 5. lib. 5. hæresi, num. 19. & q. 7. num. 212. Bustat. consil. 14. n. 28. Moueot, quia conficiatio hæc delicto est annexa, neque ita lenientia aliam conficationem imponit, nisi que per delictum imposta est; sed per delictum imponi non potest conficiatio nisi bonorum, que tempore delicti habentur. Ergo neque sententia aliam conficationem imponit. Et confirmo. Hoc præstat conficiatio ipso iure ut ius loco sententia succedit, & delinq[ue]nti puniatur ex delicto; ac si sententia esset pronunciata. Ergo non puniatur in bonis post delictum acquisitis: fauētque l. 1. ff. de poenis, vbi eam paenam delinquens sustineat cogit ut sententiam, quam sustinuerit, si eo tempore, si delicti, est lata sententia; at si eo tempore, est lata sententia, non extenderetur ad bona postea acquisita. Ergo neque etiam postea extendetur. Item pena non fuit extenda: sed limitata: nullibi autem habetur excedendam esse conficationem ad bona acquisita post commissum delictum. Ergo.

6. Hanc autem sententiam limitat Sanch. num. illo 1. cum aliis, & intelligatur, calu quo hæresim renuntiavens, & ex toto corde ad fidem fueris conuersus; secus si in illa perseueras, quia si in hæresi perseueras, iam hæreticus es. Sed bona hæretici conficiantur. Ergo. Secus vero dicendum est in Sodomia, quia est peccatum transiens, & finito actu finitur.

7. At hac limitatio mihi non probatur: sed idem exstimo dicendum de peccato Sodomiz, ac de hæresi. Non enim

ob hæresim mentalem, vel ob hæresim habitualiter permanet fit conficiatio, sed ob hæresim externam, & manifestam: at hæresis externa, & manifesta cessavit (ut suppono) etiam si de illa non fuerit ab olitus. Ergo cessat effectus conficiacionis ex tali hæresi proueniens. Neque obstat te esse obligatum ad Ecclesiastam redire, cum ab illa te separasti, ut dieamus bona illa esse conficiata ob non impletam hanc obligationem: quia conficiatio non est annexa peccato huius omissionis, sed hæresi externa. Deinde, & forte efficacius, vel persequens habitualiter in hæresi est factus incapax per hæresim habitualiter permanentem acquirendi aliquam hereditatem, vel non si factus est incapax, non acquirendi fisco, sed hæredibus venientibus ab intestato: ut recte alii relatis doceat Peregrin. trah. de iure fisci, lib. 3. tit. 1. num. 2. & tit. 1. num. 13. Farinac alios referens lib. 1. præz. quæst. 25. num. 139. & probat l. 1. s. quis niki, §. si quis plenè si de acquirend. heredit. l. 1. C. de hæresib. instituend. l. si metalum, ff. de his, que non script. habentur, l. metalum, ff. de iure fisci. Si vero capax est habitatio; tunc ipsi, & eius hæredibus acquirendi, dum sententia non precedit, ut recte alii relatis probat Anton. Gomez tom. 3. variarum, c. 1. 4. num. 1. & in l. 4. Tauri, num. 7. Sanchez l. 2. cap. 14. num. 32. & melius Farinac. lib. 1. præz. q. 25. num. 140. & quæst. 102. n. 110. Neque obstat ratio contra. Dicimus namque bona hæretici conficiari, non hæretici habitualis, sed actualis, sicut bona Sodomiz, qui feliciter actualis est, non qui fuit, & est lo[ri]um in habitu.

8. Argumenta autem prioris sententiae facile dissoluntur.

Ad primum concedo confundendim esse bona delinquentes, que tempore sententia habet conficiari: tum quia ratio inter delictum, & sententiam bona acquiruntur: tum quia ignoratur, an bona illo intermedio tempore incrementum vel decrementum habuerint, immo semper presumuntur deteriora illa fæcile, & diminuisse, ut de fiscis deueniant.

Ad l. ius qui, respondeo. Primum tunc damnavi reitem, eum delictum committit. Secundum dico legum legem de delictis, in quibus publicatio factenda est per iudicem, & non habent ipso factio: & in his delicti opime potest iudex omnia bona, que tunc delinquens habet, cum damnatur, publicare.

Lex autem regia solum declarat, quo tempore computanda sunt lucra acquisita constante matrimonio, sed non decidit quo bona publicare fint.

P V N C T V M . IV.

An bona sub conditione futura debita confitentur.

1. Communis sententia defendit non publicari.
2. Proponitur obiectio, & fit illi satis. Et declaratur debita hæretico ex testamento non transire in fiscum.
3. Debita tamen ex contractu transire in fiscum, tamen si condicio post commissum delictum, & condemnationem impleatur.

1. Specialis est difficultas de bonis sub conditione futura debitis hæretico tempore hæresi: an hæc sub bonis publicatis comprehendantur? Communis sententia tenet non comprehendi, quia bona non sunt hæretici, quousque condicio impletatur, sed non est impletus conditio cum delictum commititur. Ergo neque in fiscum transire potest, quia si bonis solum vñp[er]ate potest bona que hæretici sunt: sic gloria singularis, & vñctio textu in l. non ad ea in verbo praesens, ff. de condit. & demonstr. ibi, vel si publica sunt, nam postea quæsta non caderent in ens causas, quam gloriam, vt potest singularem, commendat Bart. Bald. Imola, & alij, quos refutat, & sequuntur Anton. Gomez tom. 3. var. cap. 14. n. 2. & in l. 4. Tauri, num. 4. in medio. Farinac. lib. 1. præz. q. 25. n. 142.

2. Dices, licet illa bona non sint hæretici, ius tamen ad illa bona pertinet ad hæreticum. Ergo illud ius transmittere potest per delictum in fiscum, & consequenter fiscus per sonum hæretici representans in illis bonis adveniente conditione succedit.

Repondeo duplum. Aliquid debet potest hæretico vel extellimento, vel ex contractu: quod enim debetur ex testamento, qualia sunt hæreditas, fidei commissum, & legat. in nequit quam ad fiscum transire poterunt, quia ea solum tunc potest ad fiscum, que ad hæretes excaecos remitti possunt, cum fiscus loco hæredis extranei succedit, ex l. 1. C. ad legem Iuli. am. de vi, l. eorum ff. ad legem Iuliam maiest. & alii multis exponit Farinac. lib. 1. præz. quæst. 2. num. 5. & 143. Sanchez l. 2. cap. 14. num. 5. Peregrin. de iure fisci lib. 1. tit. 1. n. 28. Suarez de fide. d. 22. set. 5. n. 4. Sed ius succedit in hæreditate, si commissum, & legatis transmissibili non est ad hæredes, ex L. vñctio, §. fin. autem sub conditione, C. de caducis tollendis. Ergo neque ad fiscum transmitti potest, sic Sanchez num. 5. Farinac num. 143. Anton Gomez l. 4. Tauri, num. 4. C.

100.